

УДК 351:746.2

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-1\(23\)-1339-1349](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-1(23)-1339-1349)

Шаповалова Інна Олександрівна аспірант кафедри публічного управління та адміністрування, Національна академія внутрішніх справ, м. Київ, <https://orcid.org/0009-0000-7943-7835>

ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В ДЕРЖАВНОМУ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Анотація. У статті досліджено поняття та особливості проходження служби в Державному бюро розслідувань України. Наведенні позиції вітчизняних вчених щодо визначення поняття «служба», його зміст та співвідношення з поняттям «державна служба». ДБР є новоствореною інституцією у структурі правоохоронних органів України, до підслідності якої віднесено кримінальні правопорушення, вчинені вищими посадовими особами держави, суддями, працівниками правоохоронних органів, а також військові злочини.

Метою статті є встановити особливості трактування поняття державної служби та служби в Державному бюро розслідувань, а також навести особливі ознаки проходження такої служби.

Необхідність існування державної служби, зокрема ДБР, зумовлена самим фактом функціонування держави, реалізацією покладених на неї завдань і функцій, а також потребою у формуванні професійного кадрового корпусу органів державної влади та нормативно-правовому врегулюванні службових відносин між державними службовцями і відповідними органами.

Визначено, що служба — це вид професійної, суспільно корисної діяльності людини, що полягає у виконанні організаційно-управлінських, виконавчих, контрольних, аналітичних або соціально значущих функцій у межах відповідної установи чи організації, здійснюється на постійній основі, в інтересах суспільства або роботодавця та має нормативно врегульований характер.

Запропоновано авторське визначення поняття «служба в Державному бюро розслідувань» як особливий вид публічної, професійної та політично неупередженої діяльності громадян України в системі ДБР, спрямований на реалізацію повноважень цього органу щодо запобігання, виявлення, припинення, розкриття та досудового розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також на забезпечення організаційного, аналітичного й управлінського супроводу правоохоронної діяльності з дотриманням принципів законності, компетентності, доброчесності та службової дисципліни.

Встановлено, що в ДБР проходять службу особи рядового і начальницького складу, державні службовці та особи, які уклали трудовий договір (контракт) із

Державним бюро розслідувань. Визначено та охарактеризовано низку специфічних ознак проходження служби в Державному бюро розслідувань має низку специфічних ознак, а саме: професійний характер, підзвітність та контроль; правовий статус та гарантії; постійне підвищення кваліфікації; унікальна компетенція. Специфіка служби визначається її завданнями щодо забезпечення законності, розслідування тяжких злочинів і протидії корупції.

Ключові слова: державна служба, Державне бюро розслідувань, правоохоронна діяльність, публічна служба, державний службовець, проходження служби.

Shapovalova Inna Oleksandrivna graduate student of the Department of Public Management and Administration, National Academy of Internal Affairs, Kyiv, <https://orcid.org/0009-0000-7943-7835>

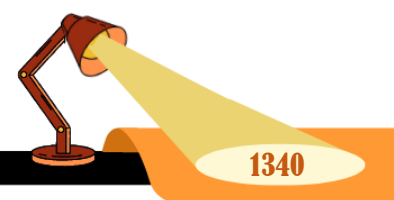
SERVICE IN THE STATE BUREAU OF INVESTIGATION: CONCEPTS AND FEATURES

Abstract. The article examines the concept and features of service in the State Bureau of Investigation of Ukraine. The position of domestic scientists on the definition of the concept of "service", its content and correlation with the concept of "civil service" is presented. The State Bureau of Investigation is a newly established institution in the structure of law enforcement agencies of Ukraine, whose jurisdiction includes criminal offenses committed by senior state officials, judges, law enforcement officers, as well as war crimes.

The purpose of the article is to establish the peculiarities of interpreting the concepts of civil service and service in the State Bureau of Investigation, as well as to list the specific features of such service.

It is defined that service is a type of professional, socially useful activity of a person, which consists in performing organizational and managerial, executive, control, analytical or socially significant functions within the relevant institution or organization, is carried out on an ongoing basis, in the interests of society or the employer, and is regulated by law.

The author's definition of the concept of "service in the State Bureau of Investigation" is proposed as a special type of public, professional and politically impartial activity of citizens of Ukraine in the SBI system, aimed at implementing the powers of this body to prevent, detect, stop, disclose and conduct pre-trial investigation of criminal offenses within its jurisdiction, as well as to ensure organizational, analytical and managerial support for law enforcement activities in compliance with the principles of legality, competence, integrity and service discipline.

It has been established that the SBI is served by rank and file and senior management personnel, civil servants, and persons who have concluded an employment agreement (contract) with the State Bureau of Investigation. A number of specific features of service in the State Bureau of Investigation have been identified and characterized, namely: professional nature, accountability and control; legal status and guarantees; continuous professional development; unique competence. The specificity of the service is determined by its tasks of ensuring the rule of law, investigating serious crimes, and combating corruption.

Keywords: civil service, State Bureau of Investigation, law enforcement activities, public service, civil servant, service.

Постановка проблеми. Внаслідок глибоких політичних трансформацій та істотної зміни зовнішньополітичних орієнтирів Україна перебуває в стані реформування власних державних інституцій, що супроводжується оновленням нормативно-правової бази. За умов динамічного розвитку та постійних законодавчих змін особливої актуальності набуває потреба в науковому аналізі нового законодавства, зокрема щодо уточнення понятійного апарату, визначення характерних ознак і специфіки функціонування новостворених державних інституцій.

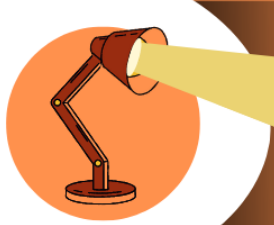
Усвідомлення потреби ґрунтовного оновлення державного механізму як необхідної умови європейської інтеграції України стало каталізатором однієї з найбільш масштабних реформ правоохоронної системи за період незалежності. Наслідком цих перетворень стали зміни у правовому статусі та підпорядкованості окремих органів, конкретизація їхніх повноважень, а також розширення функціональних можливостей інших інституцій.

Одним із ключових результатів реформування стало посилення антикорупційної складової, зокрема шляхом утворення нового правоохоронного органу — Державного бюро розслідувань, яке посіло особливе місце в системі запобігання та протидії корупції. ДБР є новоствореною інституцією у структурі правоохоронних органів України, до підслідності якої віднесено кримінальні правопорушення, вчинені вищими посадовими особами держави, суддями, працівниками правоохоронних органів, а також військові злочини.

Водночас діяльність Державного бюро розслідувань супроводжується жвавими науковими й практичними дискусіями щодо обсягу його повноважень, функціонального призначення, організаційної структури, рівня підзвітності, а також принципів і методів роботи. Це зумовлює необхідність ґрунтовного наукового осмислення процесу створення ДБР і перерозподілу повноважень, частина яких раніше належала іншим правоохоронним органам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у наукове осмислення проблематики визначення поняття державної служби та з'ясування її характерних ознак зробили такі вчені, як В. Авер'янов, Ю. Битяк, Р. Ботвінов,

А. Бритько, М. Білинська, І. Бухтіярова, С. Дубенко, М. Іншин, В. Кікінчук, Д. Лемеш, В. Малиновський, І. Пастух, Н. Сидоренко, О. Солоненко, Л. Стельмашук, О. Стрельченко, Н. Янук та інші науковці.

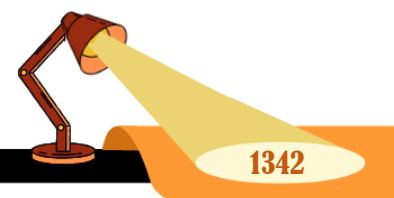
Окремі питання, пов'язані зі створенням і функціонуванням Державного бюро розслідувань (ДБР), стали предметом наукових досліджень таких авторів, як С. Гусаров, Л. Коваленко, Р. Савчук, Р. Труба, А. Фальковський та інші. У їхніх працях розглядаються різні аспекти діяльності ДБР, зокрема організаційно-правові засади його функціонування, адміністративно-правові форми діяльності, а також питання взаємодії з іншими органами державної влади. Напрацьовані наукові підходи акцентують увагу на необхідності подальших досліджень правового регулювання та вдосконалення організаційних механізмів з метою підвищення ефективності діяльності ДБР та визначення особливостей проходження служби в ДБР.

Метою статті є встановити особливості трактування поняття державної служби та служби в Державному бюро розслідувань, а також навести особливі ознаки проходження такої служби.

Виклад основного матеріалу. У сучасних реаліях ефективно функціонування демократичної, правової держави неможливе без узгодженої та результативної діяльності системи правоохоронних органів, зокрема Державного бюро розслідувань. Саме вони покликані гарантувати захист прав і свобод людини та громадянина, забезпечувати охорону інтересів суспільства й держави від протиправних посягань. Правоохоронні інституції виконують провідну роль у запобіганні, виявленні, припиненні та розслідуванні правопорушень і злочинів, а також є ключовим механізмом протидії корупції та організованій злочинності.

Слід зазначити, що необхідність існування державної служби зумовлена самим фактом функціонування держави, реалізацією покладених на неї завдань і функцій, а також потребою у формуванні професійного кадрового корпусу органів державної влади та нормативно-правовому врегулюванні службових відносин між державними службовцями і відповідними органами. У науковій доктрині поняття «державна служба» традиційно розглядається у двох аспектах — широкому та вузькому. У широкому розумінні державна служба охоплює професійну діяльність осіб, пов'язану з виконанням службових повноважень у всіх державних організаціях, зокрема в органах державної влади, на державних підприємствах, в установах і організаціях. У вузькому ж значенні державна служба трактується як професійна діяльність службовців безпосередньо в органах державної влади, що зводиться до виконання ними посадових обов'язків у межах конкретного державного органу[1, с. 55].

Під час дослідження змісту державної служби науковці зазвичай насамперед звертаються до тлумачення поняття «служба». Так, у Юридичній енциклопедії термін «служба» розглядається, по-перше, як вид діяльності в

межах суспільного поділу праці, що пов'язаний з виконанням переважно інтелектуальної та іншої нефізичної роботи; у випадку здійснення такої діяльності в органах державної влади вона набуває ознак державної служби. По-друге, зазначене поняття вживається як елемент офіційної назви державного органу (наприклад, Державна податкова служба). По-третє, воно може використовуватися як складова назви структурного підрозділу відповідного органу чи організації [2].

У загальному значенні поняття «служба» в наукових дослідженнях розглядається як професійна діяльність особи, її основне заняття та місце роботи, а також як окрема сфера суспільно корисної діяльності. Водночас служба трактується як сукупність дій, пов'язаних із реалізацією керівних і управлінських повноважень, здійсненням прогнозування, планування, контролю, нагляду, обліку та інших управлінських процесів. Особи, залучені до службової діяльності, при цьому створюють нематеріальні (духовні) цінності або забезпечують виконання управлінських функцій. Таким чином, служба полягає в реалізації управлінських повноважень, організації та забезпеченні управлінської діяльності, а також у наданні соціально-культурних послуг населенню [3].

На переконання Д. Лемеша, множинність підходів до визначення поняття «служба» призвела до відсутності єдиного його розуміння та зумовила різноманітність трактувань у науковій літературі [4, с. 16].

Так, Н. Янюк визначає службу як форму суспільно корисної діяльності особи, що полягає у професійному виконанні певних робіт і наданні соціальних послуг, які здійснюються за рахунок і в інтересах роботодавця [5, с. 22]. Водночас М. Білинська, О. Євмешкіна та І. Сурай акцентують увагу на тому, що служба історично розвивалася паралельно з виробничою діяльністю та забезпечувала її інтелектуальний вимір. Саме службова діяльність відіграла важливу роль у забезпеченні таких сфер суспільного життя, як організація оборони держави, підтримання правопорядку, розвиток зовнішніх зв'язків та інших публічно значущих напрямів.

Згадані науковці, поділяючи позицію Д. Лемеша, звертають увагу на багатоваріантність підходів до тлумачення поняття «служба», розглядаючи її як: 1) форму діяльності людини; 2) соціально-правовий інститут; 3) систему державних органів; 4) окрему підгалузь науки; 5) спеціальність у сфері вищої освіти. Водночас вони підкреслюють, що служба охоплює управлінську діяльність, здійснення функцій держави, забезпечення процесів управління, а також соціально-культурне обслуговування населення. При цьому акцентується на необхідності розмежування понять «служіння державі» та «державна служба». Запровадження й функціонування державної служби зумовлене самим фактом існування держави, її завданнями та функціями, потребою у формуванні кадрового складу органів державної влади, а також у нормативно-правовому

врегулюванні службових відносин між державними службовцями та відповідними органами [4, с. 5–6].

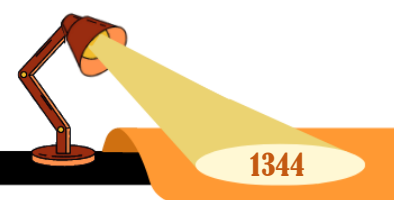
Отже, служба — це вид професійної, суспільно корисної діяльності людини, що полягає у виконанні організаційно-управлінських, виконавчих, контрольних, аналітичних або соціально значущих функцій у межах відповідної установи чи організації, здійснюється на постійній основі, в інтересах суспільства або роботодавця та має нормативно врегульований характер.

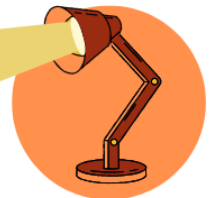
Особливу форму служби становить державна служба. Вона включає формування організаційних і процесуальних основ діяльності державного апарату, структурування та нормативне закріплення ієрархії посад, відбір, підготовку, розвиток, оцінку, стимулювання, просування та відповідальність державних службовців. Як невід’ємна частина державного апарату, державна служба є системним державним інститутом, що складається з низки підсистем (економічної, соціальної, культурної, правової, організаційної тощо) і водночас забезпечує реалізацію цілей суспільства та держави.

Я. Б. Глущенко зазначає, що державна служба в Україні є нормативно врегульованим порядком реалізації громадянами доступу до державного управління і характеризується такими особливостями: 1) це професійна діяльність осіб на постійній основі, які займають посади в державних органах та їх апараті, яким присвоюються відповідні кваліфікаційні розряди, звання та ранги, і які беруть участь у практичному виконанні завдань і функцій держави; 2) державні службовці отримують заробітну плату за виконання цих обов’язків за рахунок коштів державного бюджету; 3) чітко визначені вимоги до кандидатів на посади, порядок вступу на службу, проходження та припинення державної служби, передбачені гарантії діяльності та соціальний захист працівників, а також відповідальність за невиконання або неналежне виконання службових обов’язків; 4) службова діяльність супроводжується безперервною системою професійної підготовки кадрів, що включає первинну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації [6, с. 155]. Таким чином, науковець детально висвітлює ключові ознаки державної служби, підкреслюючи її організаційно-правовий та професійний характер.

В юридичній літературі існують різні підходи до тлумачення поняття державної служби, проте їхнє концептуальне визначення було уточнено після прийняття Закону України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року. У цьому законі державна служба визначається як публічна, професійна та політично неупереджена діяльність, спрямована на практичне виконання завдань і функцій держави, зокрема:

➤ аналіз державної політики на загальнодержавному, галузевому та регіональному рівнях і підготовка пропозицій щодо її формування, включно з

розробленням і експертизою проектів програм, концепцій, стратегій, законів, інших нормативно-правових актів та міжнародних договорів;

- забезпечення реалізації державної політики, виконання загальнодержавних, галузевих та регіональних програм, дотримання законів і інших нормативних актів;
- надання доступних та якісних адміністративних послуг;
- здійснення державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства;
- управління державними фінансовими ресурсами та майном і контроль за їх використанням;
- управління персоналом державних органів;
- виконання інших повноважень державного органу, визначених законодавством [7].

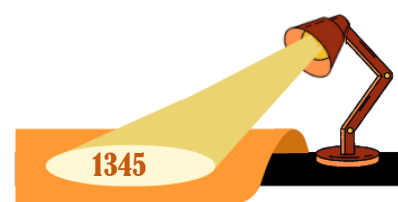
Щоб розкрити особливості державної служби в Державному бюро розслідувань, насамперед слід звернути увагу на специфіку правового статусу Державного бюро розслідувань. Відповідно до положень Закону України «Про Державне бюро розслідувань, безпосереднє здійснення правоохоронної діяльності покладено на ДБР, який створений для запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до його компетенції [8]. Під час виконання цих функцій вони реалізують ключові завдання із запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування:

1) злочинів, вчинених службовими особами, які займають особливо відповідальне становище відповідно до частини першої ст. 9 Закону України «Про державну службу», особами, посади яких віднесено до першої - третьої категорій посад державної служби, судьями та працівниками правоохоронних органів, крім випадків, коли ці злочини віднесено до підслідності детективів Національного антикорупційного бюро України;

2) злочинів, вчинених службовими особами Національного антикорупційного бюро України, заступником Генерального прокурора - керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури або іншими прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, крім випадків, коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності детективів підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України;

3) злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів), крім злочинів, передбачених ст. 422 Кримінального кодексу України [8].

Отже, служба в Державному бюро розслідувань — це особливий вид публічної, професійної та політично неупередженої діяльності громадян України в системі ДБР, спрямований на реалізацію повноважень цього органу щодо запобігання, виявлення, припинення, розкриття та досудового розслідування

кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також на забезпечення організаційного, аналітичного й управлінського супроводу правоохоронної діяльності з дотриманням принципів законності, компетентності, доброчесності та службової дисципліни.

Служба в Державному бюро розслідувань є державною службою особливого характеру, що полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я і віком громадян України. Час проходження служби в Державному бюро розслідувань зараховується до страхового стажу, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби відповідно до закону [8].

У межах ДБР служба передбачає:

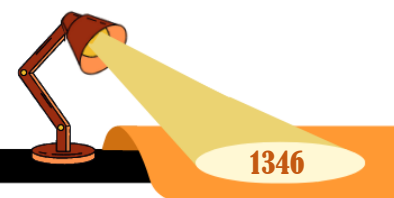
- проведення досудових розслідувань злочинів, віднесених до компетенції Бюро;
- забезпечення захисту законності та прав громадян під час розслідування кримінальних проваджень;
- взаємодію з іншими правоохоронними органами та органами державної влади;
- підвищення професійного рівня працівників через навчання, перепідготовку та підвищення кваліфікації;
- забезпечення прозорості та підзвітності діяльності органу відповідно до вимог закону.

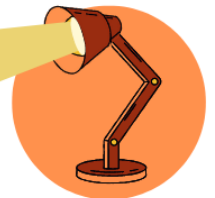
Згідно чинного законодавства до працівників Державного бюро розслідувань належать *особи рядового і начальницького складу, державні службовці та особи, які уклали трудовий договір (контракт) із Державним бюро розслідувань.*

Трудові відносини працівників Державного бюро розслідувань регулюються Законом України «Про Державне бюро розслідувань» (у частині переведення працівників Державного бюро розслідувань на нижчі або рівнозначні посади та звільнення осіб рядового та начальницького складу), законодавством про працю, державну службу та укладеними трудовими договорами (контрактами). На державних службовців Державного бюро розслідувань поширюється дія Закону України «Про державну службу». Посади державних службовців Державного бюро розслідувань відносяться до відповідних категорій посад державної служби в порядку, встановленому законодавством [8]. Проходження служби в ДБР передбачає три етапи: вступ, проходження та звільнення зі служби.

Згідно з законодавством та внутрішньою організацією, працівники ДБР поділяються на такі категорії:

- директор ДБР – керівник органу, який здійснює єдиноначальне управління та несе повну відповідальність за діяльність Бюро.
- заступники Директора – координують діяльність підрозділів та виконують обов'язки керівника у разі його відсутності.
- керівники територіальних управлінь і центральних підрозділів – організують роботу своїх відділів та контролюють виконання завдань.

- слідчі – основні виконавці досудового розслідування злочинів у межах компетенції ДБР.
- оперативні працівники – здійснюють розшукову діяльність та збір інформації для запобігання та розкриття злочинів.
- аналітики та експерти – підтримують слідчих та керівництво Бюро аналітичною, технічною та експертною інформацією.
- адміністративний персонал – забезпечує документообіг, логістику, кадрове та фінансове управління органу.

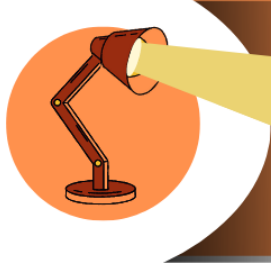
Зауважимо, що проходження служби в Державному бюро розслідувань має низку специфічних ознак:

1. *професійний характер* – служба вимагає високого рівня знань у сфері права, криміналістики, адміністративного управління та антикорупційної діяльності.
2. *відповідальність та контроль* – діяльність працівників регулюється законодавством, зокрема нормами Закону України «Про Державне бюро розслідувань», і передбачає контроль за дотриманням процесуальних та адміністративних процедур.
3. *правовий статус та гарантії* – службовці мають чітко визначені права, обов'язки та відповідальність, а також соціальні гарантії та систему стимулювання.
4. *постійне підвищення кваліфікації* – навчання та перепідготовка є невід'ємною частиною професійної підготовки працівників.
5. *унікальна компетенція* – ДБР здійснює розслідування злочинів, які раніше належали до інших правоохоронних органів, зокрема щодо високопосадових осіб та військових правопорушень.

Висновки. Служба в Державному бюро розслідувань — це особливий вид публічної, професійної та політично неупередженої діяльності громадян України в системі ДБР, спрямований на реалізацію повноважень цього органу щодо запобігання, виявлення, припинення, розкриття та досудового розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також на забезпечення організаційного, аналітичного й управлінського супроводу правоохоронної діяльності з дотриманням принципів законності, компетентності, добросовісності та службової дисципліни.

Проходження служби в ДБР є особливим видом державної служби, що поєднує публічну, професійну та політично неупереджену діяльність та включає три етапи: вступ, проходження та звільнення зі служби. Проходження служби в ДБР характеризується високою вимогливістю до знань, професійних компетенцій та правової підготовки працівників. В ДБР проходять службу особи рядового і начальницького складу, державні службовці та особи, які уклали трудовий договір (контракт) із Державним бюро розслідувань. Трудові відно-

сини працівників Державного бюро розслідувань регулюються Законом України «Про Державне бюро розслідувань» (у частині переведення працівників Державного бюро розслідувань на нижчі або рівнозначні посади та звільнення осіб рядового та начальницького складу), законодавством про працю, державну службу та укладеними трудовими договорами (контрактами). Специфіка служби визначається її завданнями щодо забезпечення законності, розслідування тяжких злочинів і протидії корупції. Організаційна структура Бюро та категорії працівників забезпечують ефективне виконання покладених завдань і сприяють розвитку аналітичних, слідчих та адміністративних процесів.

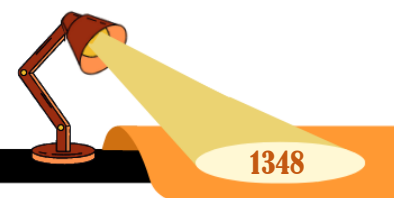
Створення та функціонування ДБР є одним із важливих кроків у реформуванні правоохоронної системи України, що спрямоване на підвищення ефективності боротьби зі злочинністю та корупцією, а також на зміцнення довіри громадян до державних інституцій.

Література:

1. Любимов О. К. Основні підходи щодо розуміння сутності поняття «державна служба». Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2017. № 2. С. 53-61.
2. Служба. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С.Шемшученко (голова редкол.) та ін. Київ: «Укр. енцикл.». 1998. URL: <https://leksika.com.ua/15841210/legal/sluzhba>
3. Жавнерчик О.В. Державна служба: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 184с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi81/0060669.pdf>
4. Лемеш Д. Л. Адміністративно-правовий статус працівників поліції в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»; Інститут права та суспільних відносин. Київ, 2016. 202 с.
5. Янюк Н. В. Адміністративно-правовий статус посадової особи: дис. ... канд. юр. наук: 12.00.07. Львів, 2002. 168 с
6. Глущенко Я. Б. Державна служба, її види та шляхи подальшого удосконалення. *Форум права*. 2011. № 3. С. 152–155.
7. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889–VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. Ст. 43.
8. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. № 794-VIII *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 6. Ст.55

References:

1. Liubymov O. K. (2017). Osnovni pidkhody shchodo rozuminnia sutnosti poniattia «derzhavna sluzhba». [Basic approaches to understanding the essence of the concept of «civil service»]. *Aktualni problemy prava: teoriia i praktyka - Current problems of law: theory and practice*. № 2. S. 53-61. [in Ukrainian].
2. Sluzhba. (1998). Yurydychna entsyklopediia: [Service. Legal Encyclopedia]:V 6 t. / Redkol.: Yu.S.Shemshuchenko (holova redkol.) ta in. Kyiv: «Ukr. entsykl.». URL: <https://leksika.com.ua/15841210/legal/sluzhba>. [in Ukrainian].
3. Zhavnerchik O.V. (2020). Derzhavna sluzhba: Konspekt lektsii. [Civil Service: Lecture Notes] Odessa: ODEKU, 2020. 184s. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi81/0060669.pdf>. [in Ukrainian].

4. Lemesh D. L. (2016). Administratyvno-pravovyi status pratsivnykiv politsii v Ukraini [Administrative and legal status of police officers in Ukraine] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07/ Vidkrytyi mizhnarodnyi universytet rozvytku liudyny «Ukraina»; Instytut prava ta suspilnykh vidnosyn. Kyiv, 202 s. [in Ukrainian].

5. Yaniuk N. V. (2002). Administratyvno-pravovyi status posadovoi osoby: [Administrative and legal status of an official].dys. ... kand. yur. nauk: 12.00.07. Lviv, 168 s. [in Ukrainian].

6. Hlushchenko Ya. B. (2011). Derzhavna sluzhba, yii vydy ta shliakhy podalshoho udoskonalennia. [Civil service, its types and ways of further improvement].*Forum prava - Law forum*. № 3. S. 152–155. [in Ukrainian].

7. Pro derzhavnu sluzhbu : Zakon Ukrainy vid 10 hrudnia 2015 r. № 889–VIII. [On Civil Service: Law of Ukraine of December 10, 2015 No. 889–VIII]. (2015, December 10). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy - Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*. 2016. № 4. St. 43. [in Ukrainian].

8. Pro Derzhavne biuro rozsliduvan: Zakon Ukrainy vid 12 lystopada 2015 r. № 794-VIII [Law of Ukraine About the State Bureau of Investigation from November 12, 2015 № 794-VIII]. (2015, November 12). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy - Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*. 2016. № 6. St.55. [in Ukrainian].